

دەردەدلو پیرەووتی
پەیی کەیمنەیی

شیعر / دەفتەری چوارەم
جەلیل عەباسی "قەقنەس"

- ده‌ده‌دلو پیره‌وه‌تی
- شیعر (ده‌فته‌ری چواره‌م)
- جه‌لیل عه‌باسی (قه‌قنه‌س)
- پی‌تچنین: ئه‌ده‌ه‌م و کانی عه‌باسی
- دیزاینی ناوه‌وه: چیمه‌ن نوری
- به‌رگ: نزار نوری
- تیراژ: (۱۰۰۰) دانه
- چاپ: یه‌که‌م
- چاپخانه‌ی:
- ژماره‌ی سپاردن: له‌به‌ری‌وه‌برایه‌تی گشتی
کتیبخانه‌گشتیه‌کان-هه‌ری‌می کوردستان
ژماره‌ی سپاردنی () ی‌سالی () ی‌پی
دراوه

دەردەدۆلو پیرەووتی

دەردەدۆلو پیرەووتی

كۆيمنە (كۆيمنە) زۆيدى ھونەر

ئەو كۆيستانە بىر ھەرز و بەرپىزە
ئەو دارستانە سەوز و بەھىزە
يا ئەو چىغاندە مائە خاكو بەردىنە
كە لەمىژ لانكى ئەشقى و ئەوينە
ئەو ژىنگە جوانەى كە وا بەسەدان
(قەقنەس) و (عوسمان ھەورامى) ى خولقان
كەيمىنەى بەرزى ھونەر پەرەوەر بوو
بەرى باخىشى عىلم و ھونەر بوو
بەلام ئەژدىھەى جىگەنگ و وىرانى
سووتاندى و كۆردى بە چۆلەوانى

یاد

سەفەری رۆحیکی ماندوو پۆ کێمنەمی چاران
دوو بارە جەنۆ وە رۆیا و خەیاڵ
شیام وە وەتەن پاوە پای شەمال
شیام و سەیری سەربەرزان کەردم
عەتر گۆلزاران پەیی هەردان بەردم
وە یاد سالان وە دنیا دیام
وە کۆو کەمەرو چیا پا نیام
پا نیام وە سەحن فێردەوس بەرین
وە هەوراگەو باخ وە حەوز وەرین
جە نۆ وە گەرد شەمال تێزبەر
سەیر کەردم هەمتەر ساراودەشتودەر
شیم وە نشینگەیی یاران پارم
کەردم زیارەت خاک دیارم
شیم و دیم کێمنە بێدەنگ و خامۆش
گۆیا و یەردەش بیەن فەرامۆش
نە لەنجەولارەیی درەختان تەر
نە شەنی نەسیم سۆیح سەرکەمەر
نە هەیی هەیی شوانە و بارەبار مەیی

نە ھاژەھاژو ئاوەو سەرچەمەى
كۆن سۆسۆى چىراى شەو زىندەداران
گەرمەى نەواى نەى شەوان بىداران
كۆن وەلەلەى بەرز حەوز سەرھانە
كۆن زلفان خاو كۆن جام و شانە
كۆن زەمزەمەى ئەشق بەىن جوانان
كۆن نازو عىشوەى خال خەرامانان
نە نزاى ياهووى پىرەمەردان بى
نە نەواى نالەى دەردمەندان بى
وللات كىش و مات پەپوو مەوانا
تۆم تەرس و بىم وە دل مەشانا
دەىم هەيات ماتەن سەرچەمە سەردەن
كەس وە مىرووتمان گوزەر نە كەردەن
دەرەقوولە چۆل پىرەووت بىدەنگ
وەرەوەرە گرد زەرد بىەن بىرەنگ
قەلاو گاورا هەراس ئەنگىز بى
وزەى واى نەسىم مىحنەت ئامىز بى
دوودەرى تارىك باخو مىرا چۆل
پەى پىرو حاجى گرەوام بە كۆل
هەرزەلگا وىران وىرانى خامۆش

نسارو مەری بیەن سیاپۆش
نالام: داد بێداد یە کامین حالەن
پەهی چیش ئی بەهەشت روو نە زەوالەن
پەهی چیش کەیمنە بێدەنگ و ماتەن
بیرواس خامۆشی رۆی سەربیساتەن
چی هانە گەرملە رەنگ ویش باختەن
کین ئی سکوت و ویرانی ساختەن
ناگا وەلوەلەهی نالەهی زار دل
تالاو راسی وەنەم کەرد حاسل
زانام چنډ سالەن ئەوزاع ئی تەورەن
چوون چەرخی فەلەک مەیلش وە جەورەن
سا وە ویم واتم سەرشیت وەسەن وەس
تۆ پەهی چیش جەستەت بیەن وە قەقنەس.

کرماشان، هاوینی ۱۳۶۳

چىرىكە

پۇگەرۋى داۋودىي ھونەرمەندى پېۋىئە عوسمان

كىمىنەيى

بولبولى ۋەش دەنگ ھەۋارگەي ھەيات

شېرىنى بەخشى تالاۋى ھەيات

شەمى نووربەخشى شەۋگارى ھونەر

شەيدايى سەرمەس دلدارى ھونەر

قىيلەي ھورقولايى سىياچەمانە

نە دەۋرى شەمەي ھونەر پەروانە

تاقە كەۋى كۆي بەرزى ھەۋرامان

چىرىكەش سىمبول ۋەشى ھەۋاران

زولالى بەخشى ھانەي نوھىجەر

فېردەۋسى دەنگى سەرمەدى سەرۋەر

بتى بتخانەي مېھراپەي ئەدەب

عوسمان ھۆرامى كىمىنە نەسەب

دايم چوون پىرىشنگ ھەسارەي سۈھىل

مەدرەۋشۆ ۋە دىئاي ھونەر كەرۆ كەيل

ئىعجاز دەنگىش دلان كەرۆ مەس

چە جاي ئەۋ قەلبى زۈيرى قەقنەس

کۆست

چەمەریە فرمیسکیک پۆ کۆستى کۆچى ناوەختى
نارىزىرتىرىن دوور و دوور تىرىن نارىزىرم
(پەھمەن) كيان

هەورو فەناى
سياو سياو
دیز دیز ئاما..و
بى ناوەختە پۆزنايشەرە
هۆ ھەسارە وەش شۆلەكەو ئاسمانى بەرزو برايم
هەورو مەرگى
تال تال ئاما..و
چىرو گرمەى مەرگاوى و دلمرنیشەنە
شۆلەش شىونای
هۆ مانگە وەش وەش گیلەكى ئاسمانى سامالو ویریم
چ زوو پۆزنايشەرە ھەورى
هۆ رووجيارى نوور ئەفشانو ئاسمانو رۆو زیندەگانیم
مانگەشەوہو شەوزەنگەو خەم و غوربەت و تەيايم
پەى چیش پى زوویە ئاستانىت جيا
خۆ من تۆ نەبى ھىچ کەسم نيا

باوانە كەم

كۆچت كەرد

ۋ

ديار و دیدارت چەنى حەسرەتە كام

تېكەل كەردى

كۆچى سوورت

جەرگىش و نالین كەردانى و

زوانى لالش بىنجە و دلى تەنیايمەنە وستا لەرزە:

فیدای كۆچە كەى نابەدلت بام

قوربانى يانەى تازە گلت بام

كاكەلى گيان

نامیت پىرۆزەنە پىرۆز

پەر جە مەزنايەتى و عەشق و وەشەسىيى

پىرۆزتەرە بۆ نامیت

ۋ

مەبارەك بۆ كۆچى سوورت

كۆچى بىوادەت كارى پىم كەردەن

بىزارم جە گيان رازىم وە مەردەن

تەنیايى و تاسەمەندى من

هەردەم تالتەر

ھەرەسە کەرۆ ملو روحو گیانیمەرە
چەنی زامو لاشە ی سووریت
چەنی بەلاو گیانی بەرزیت
تیکە لاواو

و

جە قوولایی ناخی ئەوەشیو یایمەنە
گلاراوەو لاوناوۆ تۆنە:
"قەزات لە گیانم بەلات بارم بو
ئێ دنیە بێ تۆ ژاری مارم بو"
کاکەلی گیان

حەسرەت حەسرەت
داخ و کەسەر و پەژارە
ئامیتە و شادی تۆ بیەن
جە یادە سەرسامە کانە..و
کوگا کوگا

گلەیی سووری و نینینی
با چەپۆکئی پەر توورەیی و
نیشانە ناوچاوی دیزو
چارەنووسی:

"فەلەک جەرگش دەن وە مەودای چلدا

كام خاتر ريشيش بى نه تۆى دلدا
دهورش ئى تهوره ئى جهوره ئاوهرد
من حەسرەتمەند كەرد تۆ بهو دەردە بەرد"

كاکەلى گيان

چېريات

و

هەر نه ياونى

هەر چېرەيم

و

هەر نه ياواى

(حافزى وات سەبر خاسا

واتم: واتشا سەبر گيرمى

سەبر گيريا.. و

دل پەشئويا.. و

تۆ

نه ياواى

"پەردەى سەبووريم دريا رۆلە رۆ

ریشهى جەرگە كەم برپا رۆلە رۆ

وه ناکام هيچرەت كەردەم رۆلە رۆ

داخان گشت وه خاك بەردەم رۆلە رۆ"

کاکەلئ گیان

تۆ

وارانو عەشقی بینی

و

وارینیرە سەرو باخچەو وەشەسیاییم

تۆ

وەھاری وەش رەنگو ئاواتی بینی

پەرداخ کەرینی باخەکەو حەزو تاسەیم

تۆ

سەرچەمەو پاکی بینی

مجییینیرە وەزەو تەختی و شۆرینیو و نەو تاتەیم

تۆ...

تۆ گۆل بینی

گۆلزار بینی

تۆ...

وێت تەنیا وەھار بینی

ھۆ وەھارو زیندە گانیم

چند زوو پرای

چندە ناوخت کۆچت کەرد و ئاستات جیا

منی ویلیچ

قہ قہ نس

”چہنی کۆچہ کہیت خہ یلی ئامانی

بہ دلّ مہ ریایی تہ وہ گیلانی“

۲۰۰۵/۱۰/۲۰ ہہ ولیئر - بنہ سلاوہ

م
یروتمان

دیا دەسخولی:
هۆشت ویت بو
زریه ته کئی خالی وهلی
دیسان
شمشیرت بهی ساوا.

سەرەش نامنانەرە
و
چەمش برپەن
وشکاوەو هەرسە سەردەکا
هانە کناچەى
کە پەى کونەى و لۆلینو
سەرو شانەو
مەتیلە ئاوارى گرهوۆ.

ج

ہمہ سوورانگی وشک بیہن

ہہر گرہوا

ہہر تانیاینہ گرہوا

و

ہہر سیش متی

ئندہ گرہوا شونہ و کۆچو

تفہ کا پیروحاجیرہ

تا ہہر سیش وشکاوشا ئاما.

پ
پىرەووت

بە دەنگى گىرۆ
چىناش گۆشۈ لاوئارە:
ھەر كىرۈزىۋ پەي تەنيايىت
ئىسەولاي مەيتى مەوينى
بۆ مېمانت.

ش رام...

سەرەش وستەنەرە

و

خەمبار خەمبار

مىيۆ شۆنەو

كۆچوو سەيەو دوودەرىرە.

نۆه یجەر
با هانە کەت
تەنیا یینە ئاوی بزۆ
و
تۆزەو غۆربەتو دەربەنی
شۆرۆراوە.

تەۋەنەۋ شالۆى

ھەلای ھەر قىچ مىدرىتەرە

ۋ

پاسو چۆلىى تارىكسانو

باخە كا تەنگانەى كەرۆ

ياگى چووزە ۋەنەۋشەكەى

جەستەشەنە

دماۋ نالەۋ

تۆپى ھارەۋ قارەمانو قادسىيەى

ئىسەيچ ۋنىش چەنە تكۆ.

خ

ورخوڭرە ئاويش مەزۇنە

ھەيات تەژنەن

كۆلسە...

كۆلۇ ئاوارەيىش ورگىرتەن

و

دەربەن.. تەنيا...

چەمەراو راويارىئوھن.

بۇ بە ژار

و

كەلەلا كەرۇ ئەرواھىم

خەماوازە كەو فەرخىلى

وختى (ئايشى رۇ) ور كەرۇ غوربە تەنە:

"ھەيات مەگرەوۇ، چۆلەن ھەوارش

دەربەن مەنالۇ، كۆن راويارش"

س
هرو چەمەى

هاژەو شىوھنیش گم بیهن
لالیووه سراجگی چۆلی:
رەشبهله کینوهم ئاره زوون
(خالسیاو گیان) و دەنگی دوورو گرد (نەسرین) و
(ئەختەر)ه کا)

و

زرمەو پاو وەشلە کناچا
دیسان چاوانه کهیم دۆوه

و

هاژە وزۆناوہ رۆحم.

س
مۆرە سەرگەردانە کەو

سیبەرەو وەزە گەلوازی

ئاورایە پەرزەش بێرینە

و

هەر ورقونیۆ.

خ مەرەژە كەو باخومیرا

چیناش گۆشو

زەردەوولە ماتە کیرە:

تاسە مەندو

فیشقە و تەوہن لاسیقینا

دەسو (حمە خەنە) و جارانیۆ

کەرۆم نیشان.

ح
هوزی وشکو

چایخانە و جارانو تەختی
دەمی ئاواراش درپانەرە
پە ی تامو زەر دە هەنجیراو
(مزه فەری)
هەرز لگاوه بارو شا پەیش.

ئ اساوو شیخی ہارہش می
ماچی وہرمہ نہ گہنمہ کاو
(مہ تی ئہ جی) ہارؤ..
جہ نؤ.

ش
یوہنی لاوہنا بہرزا

ماچی زہینو
رؤحی تہنیاو پیرەوہتین
وہرمشہنہ
کہوتہن شوہنو
مہیتہ کہو (مہلا فہتاج)ی.

تہختہ و خہمینہ

خہمینا.
تہختی
تہختہی ساقش نہمہن.
خہرکہ
خہریکو زامہتین.
دوختانو سانی
بی سامان.
وہزی مزگی
بی وہزہبان.
وہراوہرہ
وہرہقاقہش چہنہ قر بی.
باخو حاجیا
حہجش بی قاچو حہججاجی.
دہرہقوولہ
قوولایی وہیلی بی بہشش
دہربہن
درہی بہند بیہن

تایله وشکه کئی قەبالە ی
کریا قەبالە و دیوہ زمە و
رۆحی زبر و
ناخالیدە کە و وەلیدی.
جیای شەنی
تۆپی شنیەرە دلئ گەلای
دریا و وەزە گەلوازیما.
قەلا و گاورا
قەلی سیاویش وەنە نیشتی.
باخومیرا
میراوش بی ون مجە کە و
میزو کستانو عرووبە ی.
برپە تەلئ
تەموورە و شاو میروتمانئ.
دریا دەفە و
دەرویشە پرچ شیویایە کە و
خیرە دینی.
هەسوونە
دەسو هەساراش
دەسو وەربی

۹

خزا تا بىنچالى سەردەو

نۆ ئەنفالى.

تەتە

بى بە تاتە شوۆرو

جەستەى و نينو ئا مەردا

وئشا دا وەرو شمشىرو

نامەردە كا لمستانى.

تەختى سانى

بالاى بەرزىش

بە زۆرو شمشىرى كۆل بى

تا نزم برمانۆ وەرو

وشتىرى حۆلو عەبەيۆ.

دالى سىاوى

رىقناشانه

ئاوەكى گەمەو دالانى.

هەوارەكى نوهيجەرى

كرىه كادان

پەى لەوەرناى

وشتىرى ملحيزو حەمەى.

هەیات

هاوارش بەرز بیۆ
هانه کهش کریا خرۆز گاو
میزو که کاو بیابانی.

سینهش شېرشېر بیهن.
قەلاو یەزگردی کنیه نه..
په ی شارته یۆ
جەستە ی نەرمو ئاکناجلا
دماو دزیه ی کناچه ییشا
بەزۆرو دزه کا شەرەفی.

ئای

یەوتاب

ئای

ئاریۆبەرزه ن!

که شمه گیانتا پیشکەش کهرد

من، لا ره مایۆ بی ویرم

ئیسە یچ ویل ویل

بی فکروفەر

تفوو

مەزاری پیروۆتا

و

چۆكئى مدەو
پالو لاشەى بوگەناوى
زرىهتە كا مه عاوىهى

و

جەردە كا خالىدى و عۆدەى

ئاي

بى فەر...

و

بى ئەندىشە...

و

كەلەلا وىم.

تفه چەرمە ییچ

سیاوی غوربە تیش دانۆ بەر
قرش کەردەن
پە ی سرنائو مامۆرە حمانە ی
وختی لە ولاوئاسا پیچی
بە ژنی بەرزو
دھۆلە کەو
حمە مینو لالۆ رەشە یرە.

س یاو مارە کە و مارانی

داش پای راسو میروتمانپۆ.

شەلەلش وستەنە گیانش

ژارومارو

ناخالیدە کە و ولیدی

یەند کە سکون بی.

ئانەن ئیسە ییچ

تا گنۆ گۆشم:

عرووبە

میروتمانی مارانگاز

و

ناخو منیچ

یاوولەرزئی غەریبانە

گیروشارە.

م ن لھۇنى كۆسكە وتەنا.

چۆخورانكو وەررۇ زەمايم

بە ژەنگەو ئاسنو ئەنفالى

كۆت دريان

و

مەوجەو سەررۇ ئەسپو وەيويم

بە ونەو مەردەكاو مەيدانو

جەنگى دەعبائاساو كوراو

وھلىدى و ھۆمەرى و حمەى

نەخشيەنە.

ئاللىلىلىلى

جە وەيولەبادى عەمرىم.

م زاندى چى

(سلتانی) چ بی و (حه ته قی) چ؟
سلتانی بی
تا ناپیاوه تیا زه مانه ی
چیرو دامنه ی کۆنه یشه نه
وزۆ گۆره.
تا ژانه و گرد ژهنی ته نیه
وزۆنه دلێ پانتۆله کاو
گرد نیریۆه بی پیاوته ی، حه مه ته قی.

مەلچا:

ماچىۋە ئاۋارى

فەراد كوشيا

رەقە بىينۆ

دارمەيتو

ھەناسەۋ نازارا باردى

با بارمىشۆ

ۋ

مەزارو لچە ناکامانە

گۆرپى گومنامەش پەي كەنمى.

ت ایلہ کنی لاوہنا گرہوا:

ہہر دیانی

ہا.. کہڑاوہو جوانہ مہرگہ ٹاوارہ کام

گیلؤوہ لام

کہچی

نہ مہیتو (جہمیل) ی و

نہ (جہمہ) ی و

نہ (بہہمن) ی و

نہ (سہلیم) یچ

ہیچ بہ ویشا نہ زانانی.

تہرسوو، خہیلی:

متمانہ و رُحو ئادیشایچ

پیسہ جہستہ ی بینازیشا

ٹاوارہینہ

ولاویابو.

بہ رے وہرگی

کہلبہی تیژشا چہقنانه

رانی راسو یہزگردی

و

ہہر گوشت برا

و

پیشہ مارا.

یہزگرد

جہستہش ونالینا:

پیرہوہتش

ورکنیانو..

حہممہدی غہیبیش

ور دریان..

حاجیہ سوورہش

ہور دریانو..

بابازہرینش

کاولا

و

وشکہنہ تایلپی قہبالہیش.

سراجگاش

ولۆلینەنە

و

بلچە سوورەش

بە سووراوو ونی

رەژیا.

دەرویش خیرەدین

لاکەنا

و

مەرە دوو بەرئ

تەوہن چن.

قەلاوگاورا

وشتري سمکۆل کەرانی.

پیرو چۆکلا

بیەن چۆکلە قنگەو

(حەمە)ی.

خردیوانە

زەنگەنە کەو (تەها)ی کەنۆش.

مزگی

خروژگاو (سەفا)یا.

ئائىلەم

ئى وەرگى

مەژگۈلمى و

زوانولمى و

چىنگىلمى و

كەلبىلمى و

رەنگەو لىمىشا پۆۋەنە و

حىجابو لىمىشا پۆشان.

بەرزەچەری

نەرم نەرمی گنۆ گۆشم:
"هەیات هەیات دەربەن دەربەنی
یاری بارشا کەرد چینگە نەمەنی"
عوسمانا
جە سەریاسەنە
شیوەنو کەیمنەیا کەرۆ.

دۆلە لای لای...

دەنگی ھەزینو عوسمانین
چۆلەوانی کیمنە ی لاوئۆ

و

لایلایەشا

پە ی وەرمو دوانزە برایا.

دالانە و بلەى چۆلەنە

تۆ

كۆلانە و كارگە يۆ بۆ

مىچ

هەيوانە و مزگىرە

با بە دزى مانگەشەوئ

ماچى دزمى

جە دەمى تەژنە و دلئما.

۹ اچدى تەتەي

گۆش دۆ دەردى دلو تەختى

دەسرئى چنوورين ورازۆ

ۋ

ھەرسى ھەسوونى سەرۆۋە

باوشى كەرۆ

نۈەيجەرى غەريبيرە

ۋ

لاونۆ ھەناسا ھەياتى.

خورخورەي خلىنۆ خرەرە

ۋ

گەرم كەرۆۋە

جەستەي سەردو ھانەچيالەي.

كەلەلانى ئاشت كەرۆۋە

چەنى پىنقە دەنگ تورياكەو

كەلە چەرمەي.

كۆلى كەشكى رەقى خەما دۆ كۆلسەيرە

تا تەوہنە تەنپە كەشكا.
چىنۆ گۆشى كاسو تەوہنە و شالۆيرە:
يانەت ورا، يانە و خوايشا بىنا نيا

و

تۆ...

نەياواى.

واچۆ شرامى

چرۆ گۆششارە ھەناسەم:
"ئىسە پام برپان چا كويسانا
گولە كى وەھارى با گرد بزانا".

وہ لئ بالو منہ نہ
وہ شلہ ی
قہ پہ گازیت
گیرتی رۆحوو
گہردوونی گہری
حہ یاتی
گاہہ ز
سہرشیتتہ کی ناخیش
مرکیہ نیہرہ
و
گازی شیتانیش نہ گیرتی
جہستہ ی مانیاو
پیرہوہ تی.

م زگیه هه ژارله

گره وا..

کۆنه رێخه و

چنارو حاجی خواکه ره می

نرکناش و

هه لێزه دوو کهڵ وارده کێ

هه یوانی سه رینه و مزگی

گرد شه قشا بهرد.

بانه گۆره

دیمه ک و دارش و پریره.

حمه قولته

سه لاتو جمعیه وه سهردو

ئه و دینه نه

دهنگی دلیرش ور برنا:

غهزه ب وارۆ

یانهی وراو ئاوه زیتا.

رێخه کهن بۆ

وشکه داری

زرو ئه قلو شعووریتا.

مزگی
یادگارو مەزدای بی
هەلای
ونەو یەزدگردی

و

یاگەزامو
شمشیرە کهو
عۆلایش پۆوه
مەنئینتی.
چیتا ورننا..
یادگارو کۆنە زەمەنو
که یانیە کا.

یانەو ئاوەزیتا ورو
حەوزو مزگیتا
ورنارە
تەنیا

پە ی گۆشلی بەتالی

و

مشتی زەرە چەرمە ی؟..
هیچا؟!

دوانزە بری

تەرسەو زەنگەنو جەردە کاو
سەردەمی ویژدان تۆپاینە
ویشا سارتۆ.
پیرەووت
پەشتەو خەلۆه کاو
مەیدانو ئازادیشەنە
ویش مت کەردەن.
خردیوانە
دیویش وەنە خرۆشیەنی.
بلچەسوورە
نیزی جەردە کاو شەرەفی
زەردە کەردە.
ولۆلەنە
مەرە دوەبەری بە پاچوو
کری گێریاکاو (یاسر)ی.

قە قەس

كېمە
بلۇقىش كەردىنى
بە شىمىيى
زەمىن درە بى حەيايە كاو (مجتەبا)ى.

۹
بىر م

لوانۆ تەختى سانى
تا...
زسمانو غوربە تىنە
چا...
تا خورخوڭرە و عەشقو تۆ
خزىلى دۆرە.

بیڑہ حمانہ
کہوتہ گیانو وہزہ مہ ژگئی
شہق شہق شہق شہق
شہلویہ ت
وہزی کۆتیرہ
سہرہو یویشا مہریابی
و
دہرہ
چہربی گیرتہ بیڑہ
مہ ژگش
بی بہ مہ ژگہ ساوو
ددانا
سمۆرہ بۆرہ کہی.

گری گری
وہہار
دژیان
تۆمو تەرسی
سارای تەوہنەو کەشکانە
زوۆن شنیان.

...

هەرالە برەم
گری گری
ونەو منیچ
ئێجارە بە دوئی فیلی
توورانعەرەب
هەر جە گورزو رۆسەمینە
تیکەلە بیە
چەنی ونەو سیاوہشی.
هەرالە برەم
گری گری
پیژۆکی

ئى وہ ھارېما
تەژنەبى لچا كۆلسەينە
گرد سەرەشا
چەرمە بېەن.

...

ھەرالە برەم
گرى گرى
شەمال تاسيان
تۆزەو سیاو واو
كېنەينە
واران
سەرچەمۆ وشك بېەن
داخەو
گرمەو
مە كېنەنيە
شەنگە بەرەزا
بەرنامان
تەرسەو
گولە لاسيقيەينە.

...

هەرالە برەم
گری گری
زارۆلی نمەیا سەیرانت
ئى وههاره
گرد به نرکینوه عەرەبى
دەربەنۆ
کریه ئاواره.

...

هەرالە برەم
گری گری
ئىچار تەنیا
سیاوش نا
پەى سیاو زلفه ناسکه کاو
کۆبانى گرد.

...

هەرالە برەم
گری گری
ئىچاره.. نا
پەى حەسەنو حسینو دروا
پەى زلفى شیویاو

لەیلە کا

شەنگالیما.

...

هەرالە برەم

گری گری

پە ی کەسی نا

پە ی دۆی مجیاو

گەلە بیڕە کەراو جارانو هە یاتیما.

Merseds

نا.

D.J

و

گرموھۆرش

نا.

تەلارە

و

گلوپى نىئون

و

بوئ لاسىقىنە يچش

نا.

مەوجە

و

تەسپ

و

بالاجامى

چەنى

وہی وہی بالابہرزو
ثالتونیه گلوهو ئهوساینه و برا کیمنه یا
پہی یاونای
وہیوہو ئارہزوویم
ہہتا
زہماونگاو عہشکو
جارانو کیمنہیم
گہرہکا.

ب
هژنت

کیمنۆ تا نوهیجەر
رۆحی شهیدای ههوار گیلیم
نوهیجەر و قامهتیتۆ
وه زۆره وار
هانە چیاڵه و سینەیتەنە
پال مدۆوه
دەربەنو راو نەههیتەنە
شیلە و
هەنجیره کات مژۆ
و
سەرچەمە و هەنگامایچتەنە
گیاناوہ و
زینگانی نۆشو.

ھەناسىۋە سەرد پەي دوورى و چە يۇ بېرىي چەلىلى و ئەفوانى^۱

سەوزى نەباوہ ئا گولہ چنوورئ
يار پيۋە يىنمى ئيسال گورد دوورئ
واچدى (ئەفوان)ى گلەيى نەكيانو
راي ئامايىم نيا خو ويش مزانو
بەينو منوتو بيهن بە لەۋن
راي ئاماي نيا مەر بە تەلەفون
(ئەفوان) دووريت دل سامانسا كەردەن
ھەردەم موازوو ئاوات وە مەردەن
دوورى (ئەفوان)ى كارئ كەردەن پيىم
بيزاريم مەيو چە زيندەگى وىم
تو دوور و من دوور ھەردويما دوورئ

^۱ ئى ھەناسە، تىكەلنوا جە وىم و فۆلكلورى و..... وىچم مەزانوو چى پاسە بەرئاما و پاسە ياوا ئەنجام. ئا نامى دلئشەنە ئامىتى، گرد پىۋەرە تىكەلآويە پەر وەشەسىيىشا بىيەن و بەشى زىرىنو تەمەنىشا پىۋە دىنە سەر.. پىۋەرە تالى و شىرىتى و سۆلى رۇزگارشا چەشتەن.. پىۋە گرەۋىتى.. خوئىتى.. ورسىتىنى و نىشتىنى. بەلام وىنى جە بۇنەو پەنجا سالى يۇيشانە، ھىچنكام نىيەنى جەنى يۇى.. ھەر يو ۋەلاتى.. ھەر كام چارەنويىسى تال و سەرەنجام چەيو بېرىي و ھەسرەتو دىدارىتەرى كە رەنگا ھەرگىز رىك نەگنۇ. ھەولم دا نەك بە زوانى شىعەرى، بەلكو بە زوانى سادەى وىمانە دەردەدل كەروو چەنى ئەفوانى و ئەو ئازىزەكايتەرىم و ئىتەر ئىنەش جەنە بەرئاما

خوا مزانو پە یۆی مەجبووری
 تۆ دوور و من دوور بە دووریت قەسەم
 ئایری دووریت سۆچنان جەسەم
 دەردم گرانەن (ئەفوان) جە دووری
 مەر ھەر خوا ویش بدۆم سەبووری
 مەگەر خواوەند رەحمی کەرۆوہ
 تەفرەقە ی بەینما جەم باوەرۆوہ
 ھیچکام نەییما ھیچ دەسەلاتی
 پەوکە ی کەوتیمی ھەریۆ وەلاتی
 من (ھەولیر) ی گەرم تۆ (ئەھواز) ی داخ
 مەر پە ی و بەردە ی ھەر بکیشمی ئاخ
 کاول (مەریوان) نە کەردش خولکما
 خاکی غەریبی بیەنۆ ملکما
 (ئەفوان) و (جەلیل) ویلی شارانی
 ھەسەرە تەزەدە ی دەرد دووری یارانئ
 واچە ئە ی (سەلیم) بیوادە دل ریش
 من غەریب تۆ جە مەریوانت چیش
 (رەحمان) چی پاسە تۆ بی رەحمەنی
 یاد جە (ئەفوان) م ھیچ نە کەردەنی
 (زاییر) جە (باخومیرا) نیشەرە

خہم پہی (ٹہفوان)ی و (جہلیل)ی وەرہ
(مووسا نیشہرہ جہ (ہہیات)ہنہ
(جہلیل) و (ٹہفوان) نیہنی لاتہنہ
(مہسعود) چ خیرتا نیاریت خہبہر
(ٹہفوان) و (جہلیل) بیی دہربہدہر
(عومہر) کہم (سنہ)ی گیرہ گیانہوہ
(ٹہفوان)ت ویلا بہ شارانہوہ
(ٹولقادر) لوای (ہہمہدان) بی جیت
(ٹہفوان) و (جہلیل) دووری کہوتی لیت
(لالو رہمہزان) خہفہت مہوہرہ
(جہلیل)ی و (ٹہفوان)ی کہرہ
(لالو حمہمین) ورکیشہ ئاخی
ہہروئ وارہزیت بیی یاساخی
(لہیلی) گیان ہہردہم ئاخی ورکیشہ
ویرتا (ٹہفوان) ئاما (شویشہ)؟
واچدی (ئیلہامہ) (کہژی) باروہ
دیسان (ٹہفوان)ی با بلاونوہ
(عہینا) (کہیمنہ)وہ تہلہفون کہرو
خہم پہی (جہلیل)ی و (ٹہفوان)ی وەرؤ
(فہرخی) ئانہ چی سیاوت کہردہن

ئەجیۆ (جەلیل) و (ئەفوان) ت مەردەن
 (ئایشی) گیان نیشە پەلە مەکەرە
 ھەوالی (ئەفوان) پەی (جەلیل) بەرە
 (نەجیبی) برا و وارەزیت کۆنی
 (قالە) و (ئەفوان) و (جەلیل) چکۆنی
 (ئەسما) لی ئیسەبیج ھەر کەرە زاری
 پەی وارەزایات شۆن نادیاری
 (قەلاجی) مدیە و نیا (قالە) گیان
 (ھەورامیەکا) نە نەمەنەن (ئەفوان)
 (پیرەووت) ماتا (سەرقلە) چۆلا
 جە دووری ئەفوان خەمشا نە کۆلا
 (دوودەری) چریش ئەو (وہراوہرە)
 (ئەفوان) و (جەلیل) نەمیا دەرەرە
 (قەلا و گاورا) وات (پیرەووتی)
 (ئەفوان) نەمەنەن ئامام نەگبەتی
 (دەرەقوولە) مات سەرتاپاش خەمەن
 (ئەفوان) و (جەلیل) چەنەش نەمەنەن
 کۆن وەشیی سەیران جە (قەلەخانی)
 نەمەنش چەنە بەشو (ئەفوان) ی
 چند واتم (ئەفوان) (شەوی) دامەنە

ویش لاره و ئەداش فره بەدنامەنە
 مەگنە دامەشا پەشیمان بیووە
 ویری قسە کام دما تەر کەریووە
 نەژنەوای چەنەم چەند جار واتم پیت
 ئاغر غەزەبشا ئانا وارا لیت
 دیت ئاخر تۆشا چۆن جە ویر کەردی
 تەلفیووە بینی ئا (شەوئ) بەردی؟
 ئیسە تۆ ئەو پەر من ئی پەر دنیا
 هەروئ ئاوارئ جە وەتەن کنیا
 هەرچنە کەرو خیالی پاری
 جار بە جار دەردم بەتەر بو کارئ
 با هەر وەهار بو من وەشیم چیشا
 دلّم جە دووریت پەر دەرد و ئیشا
 بە من چیش وەشی جە (قەلەخانی)
 نمیووە سە یرو سە فاو جارانی
 با (دەرە قوولە) تکا و لالەش بو
 (پیرە وەت) گەرەوۆ ئاھونالەش بو
 با (سەر قەلا) وە وانۆ پەبووی خەم
 با (وەراوەرە) بنیشۆ ماتەم
 سا با (مەریوان) شین کەرۆ، زاری

با (گوزەر) چۆل بۆ بە بئى قەرارى
با (حاجى ئاوا) ھەردەم بنالۆ
خاکی خەمبارى ۋەسەر بمالۆ
با (توودار) كەرۆ شيوەن بە پيشە
نالۆ جە دووریت با ھەر (شويشە)
با (سروور) نەبۆش ۋەشى جە دەروون
(زيوەرە) كەرۆ زارى بە زەبوون
با خەمينە بۆ ھەر رۆ (مەحتەرەم)
(فاتیح) بنالۆ: كۆنى براكەم
با (سەنعان) واچۆ ئەى چەرخى چەپگەرد
چى پاسە شانات پەيما مۆرەى نەرد
كۆن (ئەفوان) شينو (مەھدى) كەرۆۋە
(حمەسەئيد)ى ياد باوەرۆۋە
كۆن (جەليل) بلۆ مەزارى (بەھمەن)
بديۆ چەنى ھوون سوور كەردەن كەفەن
كۆن (جەليل)، (قالە)، چكۆۋەن (ئەفوان)
با پئوہ سەيرى (قەلاجى) كەران
بلان ۋە مەزار (ماما)ى غەريب خاك
بديان چون (خونچە) ريزان نە تۆى خاك
گرەوا و شيوەن كەرا كەمكەمە

مەتاوا ویناش مەزاری (حەمە)
مەتاوا شیوھن کەرا پەھی (کەوھە)ی
ساییق)ی نەجات بدانی جە وھە
مەتاوا بلا پەرسە و ئازیزا
وھەھارشا خەما زەردیی پاییزا
ھەریۆ کەوتینی وھەلائیوھە دوور
یۆ (عەرەبستان) یۆ (ھەولیری) سوور
نە (ئەدھەم) زانو (ئیلھام) کۆ شیھن
نە (کانی) زانو (سروور) چی نیھن
(کەیمنە) ماتەما خەم بارا جە لاش
(جەلیل) و (ئەفوان) نەھیاوھە لاش
رەفیقى ماتى و عەزرەتەمەندى
جە یۆی برپەنى گرد ددان کەندى
(ئەفوان) و (جەلیل) جە وھتەن برپە
جە ماوا و زیدو ویشا ور کنیە
فەلەک تۆ ھەردویت کەردى ئاوارە
دەھى جە غەریبى ئاگاشا دارە
پەنجا وھەھارە و عەمر و جەلیلی
مە کەرە خەمو دىق و زەلیلی
باجاریۆتەر یۆوھە کۆ باوھە

دەردەرتو پیرەوتتە

خەمى دووريشا گرد بەرکەراره.

هەولير (پەنجاهەمىن سالرۆو جە ئەدا بيهيم)

۱۳۹۱/۳/۱۷

پەي كۆچى غەربىيەنەو سەلىم گىيانى

۲۰۱۴/۵/۱۲

پەردەى سەبووريم دريا رۆلەرۆ
ریشەى جەرگە كەم برىا رۆلەرۆ
وہنا كام هيچرەت كەردەم رۆلەرۆ
داخان گشت وەخاك بەردەم رۆلەرۆ

*

فەلەك جەرگش دەن وەمەوداى چلدا
كام خاتر ريشيش بى نەتوى دلدا
دەورش ئى تەورەئى جەورەئاوورد
من حەسرەتمەند كەرد تۆ بەو دەردەبەرد
تازيزە كەم...

ئەى ھامدل و ھامويرە كەو دەورانو زارۆلەييم...
ھامشەرىكە كەو سەردەمى زوو ويەردەو
دلۆەشيە كام...

ھامخەمى ھەميشەيى زەمەنى دريژەو خەمە كام...
ئەى تىكەلۆ خەيالە كام..
سەلىم گيان...

كۆچى بيوادەت كارى پيم كەردەن

بىزارم جە گيان رازىم وەمەردەن

نازارەدەل خەمىنە كەم...

دۆسە دۆسۆزە كەم..

زامدارە رەنجه رۆه كەم..

سەلىم گيان..

مەرگت دىۋەلۋول خەمان دىۋونان

چون ئاھوۋى وە حشى سەرلىم شىۋونان

كەسە بى كەسە كەم..

ئاۋارەدەل برىندارە كەم...

باۋانە كەم..

سەلىم گيان..

مەرگى بىۋادەت كارى كەردەن پىم

بىزارىم مەيۋ جە زىندەگى وىم

رەفىقە كە و راۋ ئاۋارەيىم..

بىزارەدەلزارەنە بىزىيا كەم..

ئازىزە كەم..

سەلىم گيان..

دەلم مەريان و زوانم لالا و چەمىم پەرىتنى ھەرسى و

دەروونم ھەسرە تاۋەو خەمىش چەنەمجيۋ...

ويرو خەياللم سەر وەنە شىۋيان و لافاۋو رەنجه رۆيى

دەرە و وجودیمەنە سەر ش کەردەن..

مەنەم مە کەرە گرانەن دەردم

ئەر شیویابۆ قافیە ی فەردم

ئازیزە کەم..

دلی مەریام پەرا حەسرەتی نەورۆزە زوو و یەردە کەو

ئیسالی کە چن هەناسیو هەچە نیم بینی و هەرسی خەمی

و وەشیمما پیو تیکەلی کەردی و جویمما پە ی و یەردە

ی چۆراو و ئومیدی وەشە کەردە...

ئاللاخ کە نەورۆزە کەما زوو و یەرد و وەشیه کەما زوو

ورپروزیئا..

ئاللاخی وەشلە ی ئا چن هەناسە و نەورۆزیما سالی،

نا سەدیو هەبەنی و هەر نەبریە نیو..

بەلام...

ئاللاخ جە دەورانی پیچە خولو گەردوونی چەپگە

ردی....

وہی پە ی دەورانی چەرخ ی پەر سەم

پاسە منوتۆ جیا کەرد جە هەم

ئازیزە کەم..

فرەما پیو هەرە شینو ئازیزا کەرد..

پیو هەرە سەرەما نامنارە سەر و مەژگی کەلبە لاو (جە

قەقىس

ئاخر من، ھەسرەتمەندىيى ويىم تەنيا جە جوھ سەر وھ
نەشيوپە كى چەمامو بەدزىيى مجىننېرە و ئىتەر، نالە و
زارى دلى مانيا و كۆسكەوتەيمم تاسنابى..
بەلام، ئاد چەنى متهيره ھەرسە ولأويايە كا ويىش، شە
رمش مەريا و نالە و نر كەيچش بەرز بيؤ و ھەر ھە
رەقەتى تەقا و شيوھنش سەر دا.

مەزانى..

نا مەزانى ئازيزە كەم، ھيزيم چەنى بى و ئارؤم

چىش؟

ويچم مەزانوو..

ئەي ئانە نيا ويرىچم سەرش وەنە شيويان و ئە

ژماراى شەو و رؤيم چەنە گم بىەن؟

بەلام.. مەگىرەم وەنە كەسە كەم..

توخوا بازەم پى سەرساميمؤ..

ئاخر، تۆ چووزانى ژانى پەر ژاراوہ و بى تويى چنە

كوشندىتە؟

چووزانى؟...

تۆ چووزانى دەردەو دوورى، ئەر ژاراوہ و كۆچيش

مجيؤنە دلى، بؤ بە چ ھەرەسيؤہ ويرانگەرە؟..

ئازيزە ولأوياكەم..

ئانا ویرم ئا ماهه..

با په نهت و اووو په روه نيم چهين و په ريم چيش و
هيزيم چهني بي و ئاروم چوون؟...

په روه نيم...

به دهنگي بي متمانه و (شيرزاد) يوه دهس په نه كه رد
كه سه ره راو بي متمانه يه كه يش، دلش وهش كه رد،
پانه ي: ئينا لاته نه و چهني ئە داليوه (فه ريحه) وزا دلوه
من و ته سيني به خشا به جهسته ي مانياو تو..
دلي ساده م كه گرد ئاواتيش وهش بيه يو تو بي، چا وه
خته نه ده ركش به بي متمانه يي دهه ننگه كه ي نه كه رد
و سوكنائيش دا به و يش، سوكنايي دروزن و كه مته
مه ن و كه م ماهه و قه سالين.

په ريم...

به راسه رايي (به ختيار) يوه را گم كه رده و به خته وه
ري هه واره بينازه كا جه وهرمو خه مينه چلاكياره كه:
دهسي ناسكت ئيتر مه تاوو بو به رابه رو ئاماژو زوانه
بيندهنگ و ماته كه يت و ئاديچ، هه ر پيسه بيدهنگي
ئه وي جوولهش نه مه نه ن و ويچت... ئاااااااااخ ئازيزه كه
م، ويچت مانياو سه ره كوو سته مو ئازاري، ته نيا دلي
يا گه كي ت ئاوه دان كه رده نو به بيدهنگي سه ررپژ و

هۆشم بى ھۆشەن فامم قامەت قاخ
بۆى دووربى ئازىز مەيۆم نەدەماخ
شەوہ كيش...

ئائىللىلى دەيجوورە بى، دەيجوورە...

ئائىللىلى تاريكە بى، تاريكە...

ئائىللىلى پەر خەمەو پەر حەسرەتەو پەر ژانە بى..
ئازىزە كەم...

زلمەتى دىزو درىزو ئا شەوہ دەيجوورىمە تەنيا بە
مەيەرە ھەرسە بىدەنگە كام و خەلافناى دلى گلاراو
وہنە كەوتەيم پەر كەردۆ..

خەلافنايش بە وير كەردەيۆ جە ئامايە كەو تۆ و نہ
ورۆزانە كەو من جە دیداريت.. دلدارى دلە گلاراويە

كەيم دىنيۆە و چىننى گۆششەرە:

ويرتا؟.. نىمەرۈانە كە ئامايۆ و ھەر وەر بەرە كەنە بە
مزانىوہ يەزدانى، دلى تۆ و دلى چەماو من و دلى
يانە غەربانە كەيما پەر بى گرەوہو شادى و تىكەلتيۆە
جە خوای و گرەوای وەلاتو وجوديش تەنايمىرە؟..
ويرتا؟.. ماچى و دەسە ملانە كيما چەنى حەسرەتو
دووريشا شورتۆ و چەنى وارانو دلۆە شيشا بە خور وارانە
ملو وجوديمارە؟..

چامەى تەمەن

من پیرەدار
وشکە وەندارو سیخرا نا
نەرەى تەنیاو سەر و دەرویش خیرەدینی.
من.....
پیرەدار
پەنجا رەگى
نا... پەنجاوچار.
رەگىم:
تەختو سانیۆ رچیان.
یۆم بیەن دامە و راوچیاو خیانهتیۆ
کەلەبەرى بەسیى دالانە.
ریشیم
نوهیجەرش جەردان
بە پیچەنەى بەخەم چنیاو دەسو فیلا.
یۆم هەیاتۆ
کیشیۆ شۆنەو خورخورەیرە
و
بە فیئکاوه و هانەو ریزا

كۆشنىۋە تەژناي دەروونىش.
يۆم ھانەچيالۆ ئامان بەر
مەلى كەرۆ ھەسارە و ئۆسازايرىنە.

رىشىۋەم
دەربەنش تەنان
مروەكويلى باخى دەيمەكارو ئاخى.

رەگىم
كۆلسەش گرتەن كۆلى...

ۋ

قەلاوگاورانە گەورە بۆ
تا پەسمەندى ۋەلىدەكا
نەفىزنا شمشىرەكارە:
" وپشان شاردەۋە گەورەگاوران."

رىخىم
تەۋەنەۋ كەشكا زيان
رژنىش ھەنە...

ۋ

ھەلچى خەمى شارۆ كەرۆ.
رەگىم
قۆرخو بابانەجەي گىرۆ قەراخ

تا دوو کەلو
سەبیلو مامۆ ئەحمەللی
هەناسەش نە کەرۆ هەرسی.

رێخیم بیەن
بەقەبالەو راگاو کاوی
با تایللی قەبالە ی دیسان
سەوزە.. بزێۆ.

یۆم سراجگاو مێرەوار
دیوارە کەو کۆنە چەمە ی
هەم بنیۆۆه.

رەگیم جە سەرچەمۆ زیان
میراوو باخو حاجیا بۆ.

رەگیم بیەن
پەرچینو لاو بلچە سووری
کال کال نەرنیا بلچە کیش.
ریشیم بیەن کۆلە داری
پە ی میمانی پیرو چۆکلا
با مەدرەسەیی نان وەرا...

9

نەقیرنا: "ئاغە ی حەممەدی"

ئەويچ:

"يەگدانەى يەكمۇرتا زنىه وىتا مەوزدى ئىنتىلا".

رەگىم

چنارو سەرۋانەى ئاۋى مدۆ
با سىبەرەش چىرتەرە بۆ گرالگارە.
رىخىم بىەن بە دىمەكەو
دىوارو مزگىە ھەزارلەى
با نماو حاجى مامۆسای
ساحبى نەشو.

يۆم

ئاۋى وزۆ ئاساۋو
ماما خالى...

و

گلاركو دەسوۋ كىناچا تەرتەر كەرۆ.
چلىم كىشىان
بنتەۋەنو كۆلانەو بابا بلەيرە
پەى چۆلەختى
گۆرى تەنيا و غەربانى مامۆسەەى.
يۆم پەى ئاساۋو دەرويشى
تا مووچىارى ئوسا عۆدى...

۹

قسە وەشی ئەللاکەرەمی
دو گۆشوو تەنوورە کێرە.
شارە گێم بیەن دارەراو
بانە گۆرە ی
با موعەلیم و شاگردی
شانۆیی ئاغا و رەعیەتیش
چەنە گیلنا.
یوشا بیەن پلیکانی
جە دالانە و سەحەرینە
ماما خەمی
پۆرەشارە وەزۆرە وار
لاو خولە ی...

۹

واچۆ:
"دەس بنیە ئاگەمە."
رە گێم
کیشیان جوو و ئاساوو شیخیرە
تا ویش کیشۆ
خمە کەو ماما ئە جیرە.

يۆم پەي چىرو سوورە تڧە كئى
ئەوساينە و لاو مامۆ ھەمكەي
زارۆلە رەنگ زەردەلە كئى
لچىش پەنە سوورى كەرا.
چلئوھەم بىن دەسە مشار
پەي دەسو ئوسا رەھمانى
دیمە كىش پەنە بارۆرە.

رىخىم

وھنى كەرۆ كەوئى
ھەمىنو حاج خواكە رەمى
بە چەماو مەلا مەجىدى
پەنەش تەزىيچى و نارۆ
پەي دەس زكرو مەلا بەخشەي.

رىشىم

ياوان سەرۆەزەند...

و

پىسە جەلېلە كەو جارا
پا تەلانە تارىكىرە
ھەر خولىوۆە:
وہزە سمورى..

چلىنى نىنۆر....
كەمى تىر كەرۆ ئاورايش.
چلىم
سەر كەش سەر كەش لوان
خزۆنە زرىكە پىتقە كەو
سېرناو مامۆ رەحمانە يەرە
با سازە بۆ...

و

زەماوننەو قونىسەرى گەرمە كەرۆ.
گەلىوھم..
بىەن سەرچۆپى دەسو ماما پەرىجانى
زەماونگاۋ ھەسرەتینە.

رىخىم

ياۋان دەرەقوۋلە
ھەسرەتنامەو ئاخرو خەتى
چىنۆ گۆشۈ لاۋەنارە.
رەگىم
بىەن دەسەدۆلۈ دۆلەكى مەلاھامىدى
سوعداۋ كالىھى
گەنمە كالىش چەنە كوۆ.

سەى عۆدلا...
و

ئۆسا عۆدى...
و

سەى مەنزەر...
و

ئۆسا شېرە...
و

عۆدە سەرزىل
گنا جەزبە.

با سەى حامىد

جگەرە تەرەكەو لاو دەمىش

حەژمە تىيىنە

فېرە دۆنە بانو حەوزا.

با حمە قولتە ورزۆۋە...
و

سەلاتىنە

زرىكەو رەگى سەردابەردەم

ياونۆ بىدەنگىي سامناكو

پىرە قەلاو مىرووتمانى.

نەپرە سامناكەكەو تاشو دىۋى تار نىان...

۹

تەنيايى تاريكنانەرە
شۆخىي تەلانى تاريكى...

۹

رۇحو بابازەرىنىچا
زاۋەزاۋو شەيتانەكلا
ئەھرىمەنو دىنو جەنگى
ئەۋەكوشى تەر كەردەنۆ.

تۆيچ....

بازارو

ھەورامىيە كا مەريوانى
سۆرسۆرۇگاۋ جارائىتا....

۹

مەر ھەر سەيوان گاگلى بى
سۆزى ۋىلو (غەرىب مەرۋى)

چىنو رۇحى

سەدجار سەرگەردانىتەرە.

رەگىم كىشىيان

تايلى ۋەزەندە كىمارە

روەو وەزە رێخە کەنەو ئەوساوە تەختی
با ریشالی سەردابەردەیش
بە ونەو مەلا فەتاحی
سوور و نەرۆ...

و

پێچیۆ بەژنو شەنە کێرە...

و

تە کنۆ، تەمام، وەزا مزگی.

رێخیم

حەوزە وردیکلە کەو

چایخانە ی وەشو تەختیۆ

کیشیانەرە وەر اوەرە

پە ی دارەر او

یانە ویرانە کاو ئەوساوە

سووفی مسەفای.

یۆشا خزانەنە چیروو

کەلە کئی وری میروو تمانی...

و

لاواز لاواز

سەرە مزنو

ويئلو تالە قزئوھنا
زلفى گۆرانىيى ويئليوھ
ريزانەرە
راگاو تاسيىم.
ريشاليىم، ھەر ويئرانئوھ
ويش مازۆرە باخوميرا...

۹

مروھ كا عۆدە مەخوولەي
كالى كالى كەنۆ
ھەر شۆنەو گاۋە چاريرەيچ
وہزۆ قۆرخو قادربەگى...

۹

نساو مەرى كەرۆوھ سەر.
چلى تەرم
چۆراۋوھ دوودەريش پۆنە

۹

پردى وارينيى ترازنۆ
تا خزمەتو حاجيەسوورەي
بالە كپە دۆ
تفە زوھردا پىروھاجى.

رەگىم

تەژنە تەژنە ملۇ
چەمە سوورانگى جارانى
تەژناي مارۆ...

ۋ

لايلايىۋە ھەسرەتمەندو ھەمە ھەسنى

ونارۆ پەي ملەوانەو
گەردەنوو ۋەرمى ئەبەدى
چوارشەمەو ھەممەدى غەيبى.

رەگە كىم سىر
ھىلاک ھىلاک

مانيا

پىرپىر

تا ھانەو كىناچا بىر كەرا

سىر سىر

ھەر تا ھانەو كىناچا.

من پىرەدار

ۋىشكە ۋەندارو سىخرا نا

نەرەي تەنياو سەرۋ دەرويش خىرەدینی

تايلىه ۋىشكى پىروچۆكلا

پەنجا رەگنی

نانا...

ئى وەرزه پەنجاوچوار
رئخە پەرئاوہ کەم بەلام
هەلەبجۆ سوونى داوہنە...

و

وشکیارە.

ئا ئیسە قەدى بى چلم

سۆتەمەنى

ئاىرو نەورۆزى غەرىبىن

قرچەى سوورو

ئارابلو غوربەتیهنە.

۲۰۱۶/۴/۱۹-۱۵

ته نيا يه كچارش وات
ٲه من به لام
گروي گردشه وي
نا.. هه لاي
چر كه چر كه و شه و وروه كاو ٣٥ سالا
هه ر نالوونه... و
دلي مات و روي وي لم
هه ر ماچوشو:
"هه يات هه ياتي ده ربه ن ده ربه ني
ياري بارشا كه رد چيگه نه مه ني."

وەسیەت

زارۆلە ییم

تەنیا داسەر.

قورسەهرەسە و ئاوارەیی

جوانیش

جە بیخۆ و کەندا.

کۆتایێچم

جە تەنیا یی غوربەتینە

دما وەنەوزشا.

مازدی رۆحیچم تەرە بو

تکا....

تکا....

یانە قۆلیو

پێسە وەرماو زارۆلە ییمش پە ی کەردی

نامیش بنیەیدی ژاراوگەو

ژاکاوتەرین ژینوژانی:

یا سارای وەر و خەلۆه کا

پیرەووتی

تا تیر بدیەو

چۆلەوانى لاوەنارە،
يا گۆشپوھ پيرو چۆكلا
تا تەنيايى
تايلى مەدرەسەكەى لاونوو...

و

بدىه و چۆلىيى
راو بلچە سوورى رەنگ پرى،
يا بابا زەرىنو ويما
با سەر وەزەند
وەر مە يەزدانىەكەو ئەوسايم
تەلانە تاريكىرە
گىلنۆ،
يا...

مىرووتمان
تا جە تيشكى
وەر مېنەو گرد ساحبانپوھ
مىچ
بوولەو خەمى شانوو
ويرانىرە...

و

درد دہ رتو پیرہ و ہتے

وہ راوہ رہے...

و

وہ زہ و نالیئہ کنی

تہ ختیرہ.

ہہ ولیتر: ۲۰۱۶/۵/۱۵

م اراسۆنو حەسرەتینە

پەنجاوپەنج دەورئ

رەمانا.

رەمەرەمالی زارۆلەیییم

بەلام...

هەلای هەر بەردەوام.

مامام واچئ:

"ئاوی مردۆ تۆ نەمردی"

نەمردانی

ئاوہو سەر و چەمەى مردا...

و

من

هەر رەمای.

هانائى گەرد:

هانەچيالە ئارەقش کەرد..

هانە و قاژا

تەژنایە مەرد..

هانە هەواس

تەوہن تاو بی..

ئەو نەسە يايىم.

مەتى خۇشى

ھەلەي وەر مەكاو مەنە

پاسارە كۆ نىشتىنە رە...

و

چەمش بېرەن بانو ھەوزا

مەزانوو

نا.....

توورەي عۆدەمە خوولەي...

و

شۆتاو ھەزى

ئىبراھىمىن ورنۆشەرە

يا نىرى جگەرە كەو دەموو

سەي ھىسنى

ھانىش مدۆ،

زىقە دەنگى

گلوى وشكەشۆ بەر وزۆ:

“ ھەرام بۆ ئەر

پاوەرى ویتەنە نەبۆ.”

ئایشە شوانە

ئیسە ییچ ھەلای
سەر شیتانە
تەوہن وارانیما کەرۆ
نەوہک
توخنو سماقە کاش گنمی.. و
رنمی.
ئیسە ییچ ھەلای ئایشە شوانە
ھامدەمەو تاشو حمە تەنە ی
کۆمیۆ
پە ی تەوہنی پەر مشتی
بەلام
ئىجار
پە ی ئیمە نا...
پە ی پاسو سماقە کاش
نا.. نا..
ئیسە ئیتر
پە ی شینو تەنیایی باخی... و
رەجمو بن مەرۆ دیۆە کە ی.

مەحرۇزانىنە ديسانۆ

گرد بەزىيەنى...

و

مەحرۇزو من

كەلەو بەرمالينە رسان

تمەز

ويروو

مەرگ غەرىبى

مامۆ تايىبى

جە گۆ وستەن.

وہ ر وہستہ نا

قہ دو سوورہ تہہ کیرہ
مامو حہ مکہ
ہہ رہ شی رہ قیم
وہ نہ شانؤ
لچیم
سوور سوور
سووراوہو تہہ کئی مدا بہر
جلہ کئی وہریم
مہرہ جیؤم
کہوتینی دہسو
مہتی تہہ جی... و
خمخانہو خہمہ کاشہ نہ
سہرتاپاش خم ریژ کہردینی
بہلام...
سوور سووری ونالین.

ھەر ئاۋەختە زانىم
بابا زەرىن جەرگىش سۆچۈ...

ۋ

ھانە ۋ ژەنا
زۋانىش ماسۆ
كە شۆخە چنارە بەرزەكە ۋ
حاجى خواكەرەمى بريا
پەى كۆلەكى...

ۋ

پەى (كەت) ۋ ھەيوانە ۋ مزگى.

ئىسەيچ

جە وەر مە كامەنە
بوی غەربە و
سۆرسۆرۆگای
مدۆ لووتەم
وہختو
گەرمە و
زرىنگە زرىنگو
شىر وخە تو
دەرە قوولە و
ئەوسایمانە

رووت رووت
مدیۆ
قۆرخو مه لا نه جهی
سیبه رهش
په ی ده رویش خیره دینی
نه مه نینه... و
هه ر
هه ریئی... و
جووتلی شاننا... و
سه ره شا به رز.
بیزار بیزار
لالیۆوه گورزو رو سه می:
چی نه که وتی
تۆقه و سه ره و
خوا پیسه له کاو جه نگیره؟.

ئاوھو چەمەى

لىل، جىمىنە...

و

خروشنۆ دەرى چۆلەرە

ماچى

مەژگو مامۆ سەعەىن

جە ھەسرەتو غوربەتتەنە

دەسەملانو

لافاوھكەو

(۵۱)ىن.

ب نى وشكەو

تايلىه كى مه لا حاميدى

رؤحم

وهرمه نه نيشته ره

چپه و چرپيويه كهوت گوشش:

كۆنه ئه رواو پيره وه تى

چه نى رۆحى بيتاقه تو

خه لكى بىدهنگو لاهنا

ته نىاي

يؤترىنى لاونىنى.

ئاشەپۆروشینە چیشا

وەرمو میرووتمانیش زرنان؟،

شرامی وات.

مەرەو ھەلاجا

نرکناش:

تەوہنەو کەشکا

جە دووری کۆلسەینە گریۆ..

تاشو دیوی

سامو تەنیایش نیشتەن سەر..

تەوہنەو شالۆی

پەی شیروخەتی شیتانەو

زارۆلەکا

خرسش کەردەن..

تاشو جەژنی

ورد ورد ویش کەردەن

جەژنانە

پەی گیلنایۆ

جہڑنیوہ تہرہ و کیمنہ یا..
گردیشاوه
نالہ شا وستہن ئا چہمہ:
سہوزی نہ باوہ ئا گولہ چنووری
پار پیوہ بینمی، ئیسال گرد دووری.

۹
وسسس

گۆش گیردی
با
دەنگو رادیۆ کۆنە کەو
رەحیم خەجەى
قوله بانە کۆ
هەم
گۆرانىی داواکریه
کەرۆ پیشکەش
پەى عەسرانە بیدەنگە کاو
ئیسەو
کێمنەى.

خړو چه سره تباريش
وه ختی وارنا
سه رو ملو
چایه خانه که و ته ختیره
که ونه و مه لا فه تاحی
ره گئی رووته لئی وه زه کیش
سوور وناری.

ک
ۆنئ ئیسە؟

مەلا بەخشە...

و

مەلا فەتاح

با دەمو وەرگیم پەی بەسا

بەلام ئیجار

ئا وەرگە نا...

دئ گەله کە ی.

با کاکیلی ونالینی

وەرگە کەسکونە کە و جەنگیم

پە ی بەسانی

با..

کەم

جوانە تەرە بیە کاو

کیمنە ی بەرۆ.

کہیلہ چہنی تاوی
دلو رابی سہ خلت کہ روؤ؟
تہی رابی
چہنی دلش ئی
کاوی گراونوؤ؟
رابی..
دیوانہیی روحو
تہنگہ کولانہو کارگہی بی...

و

کاوہ،

سری...

و

ساویلکہیی بانہ گورہی.

وہشلہی

رابی

ہارہ بیہ...

و

قزی پزنی

دەردەدو پیرەووتە

حەیتی جەنگیش

ور کیشتەنی

با...

ئاسوودەیی گیلێو

ناخو کاوی.

تەژنەو
سۆزى دلدۆزو حەيرانىن
حەيرانو (ئايشىلى رۆ) يەن
گلۆه و فەرخىليۆه
مجيۆ
قرش كەردەن
پەي چۆراوهو (شيرين گيان) هكەو نەسرینی
سەرگەردانا
پەي (تەموتەمەلول) و كەشو
دلى شه كه تو تهخته رى
(رۆله لای) ه
مريه مى كۆن
ساكنۆشه ره؟.

مامۆ رهحمانه
پنقهش کپا
رهشبه له کو زه ماونگای
چه مه راتا
چره ..
حمه مینو ره شه ی بی ...

و

زرمه وریزنۆ
دهولی.
ئه ی مه زاندی؟
زه ماوه ننه و
شینوشیوه نینه پیوه
وه رزه خه زانو چه سره تو
دلو پیره خرته له ینه؟

واچہ: کہری
ورد ورد چنؤ
گوشو حاجی سہ عیدیرہ:
قہبرہ کئی لا بلچہ سووریش
بہ خشو مہیتی تازہ تہری
مامو فہرہج
جیای گردو
رؤحی تہرہو کیمنہ یہ کا
غوربہ تو ہہرزہ لگاینہ مہرد
بابو ہامساو حاجیلہ کاو
دریژہ مہرہو بلچہ سووری...

و

جار جار وزو:
ورتیوہ کپ
پیروچو کلا.

ئیسە ییچ

جە پەنجەرە ی و رکنیاو مەدرەسە کە یماو دەنگی گرو
ئاغە ی (حەممەدی)

مئ گۆشم:

"یە گدانە ی یە گکمۆرت زنیە.."

(بابا آب داد) ی بەش کەرە"

ئیسە ییچ

شەققە و

شولە هەنارە کئ دەسیش

زریکە وزۆ

تایلە کئ...

و

دلو پیرو چۆ کلا کزنۆ

وہختئ

من دەسئ ناسکئیم

قوو جنوو

حەییە تیئ ئیشینە

هەلای... بەلام

ئىسەيچ نالنوۋ:
ئاخ پەي شوۋلى تەرى تەرى
زرمەش وستى پەنجە و رۇحيم
با حەيبە تىينە گىلىنۋە
سالە تاسۆخە كى (۵۰)ى.

لوانینە

وەرمە پروی سەرۆه زەندی

دۆختانە کە

چیر سیبەرو تایلە کینە

وەنەوزی دی

جار جار

نەرمە وراوینە

تەنیای ویش...

و

غوربەتو من

وناریۆه...

و

بۆلی

حاجی لەقلەقە کە ی

گنی ملو رۆحیشەره...

و

چلا کییرە.

ئیتەر

ديسان
ھەر تەنپايى...
و
ھەر
بىدەنگىيە لارەمل
پەى بىنارزى
بابازەرىنى چۆل مەنەى.

۹ اجدی

تەختی

نرکە و ئاوە و دەرە و پالیش:
دھۆلۆ حمەمینو رەشە،
گقە و سیاووا و ەراوەرە،
سپناو مامۆ رەحمانە ی بۆ
با نووزە نووزو جە لیلی
بۆ بە شاباش
با عەینالی
سەرچۆپی شیوەنی گیرۆ
زە ماوننە و
دماھە ناسە ی و نالینو
مە لا فە تاحینە دیسان
زە ماونگای
سوورو بنە و
وە زە کیننە.

بانو حەوزا.
قورسیش
پەشتەو بانو مزگیش
کۆمناپیرە.
نھۆم نھۆم
دێر زەمانی بە پێوہ بی.
تا سەرەنجام
دماو چوارەزار نمایا
زریہ تە کاو خالیہ وەلیدی جە پا وست.
تاشی مەریا و چێرو مزگی
وەشی تەختو یەزە گردی
وزۆ ویرم
منیچ نالوو:
" ھە ی داد ھە ی بیداد دل تەوہ نینم
ھە لای بە تەمای وەشی وەلینم."

تفہ کی سہرچہ مہی

یاوینہ.

دلّم

مہ یلو تہ کنایش کہرؤ

پہی دلی ٹاوهو جوہ کی.

بہ لام...

بہ لام، سہ لیم نیا

پہنگو ٹاوه کی گپرووہ

چکون حہ مہ

چہنی تہ کردہ می پیوہرہ

مہ وجہ گپرا... و

داراشہرہ سہرو جوئی

کونئی

جہ میل..

خالی حہ لہی

بنہو تفہ کی چناوہ.

کون بہ ہمہ نم

واچو:

کاکہ گیان

ئو شاتە

فریش پۆنى.

دلم

خولیاو

تە كئای تغه كى سەرچەمەین

بەلام...

مەتاوو وەزۆش...

و

نە نەجە ھەن

نە مرشید چان

پانجەقولیم دا

مدیەو:

عەفەیح

دیارش نیا،

واچی ئادیچ

مانیاو گرمەو ئاوەو چەمەى

لیوەو وشکیى بلجەسوورى

دیوانەو چۆلیى مەدرەسەى

فکرو سەفەریش کەردەبۆ

ھەوارگەو بیدەنگیى یارا؟

دیارییە نۆستالوژیانە پەهی پەنجاو پەنجەمیین
سالەو تەمەنئیم:

سراجگاو

تۆپە کینما تلە بیۆ

کەس

نەرەما شوئیشەرە

کەوتە دلێ ئاوەو چەمەهی

گرد جوهره

تا باخو مەسوورو عەزەهی

تا پەشتەو وەزە پووچەکی

لا حمە کەریمو مرادی.

گرد جوهره

تا یاوا مزگیە هەژارلە

تاریکە کیەو چیرۆ یانەو

حاجی سەعیدی ترازیایا...

و

وئیش دا تەموو چنارە کەو

ئەوساو حاجی مامۆسایرە.

هەر ویەردە

شەقە و گلارکۆه کەو کەرێ مامۆ خالۆی
پرتافنارە...

و

هە ی بردیها
تا قوولایی تەنوورە کئی
ئاساوو لاو ماماخالئی.
ئاساوی لوول دا پێوهرە.
چەقچەقە ی سەر وەنە شیونا...

و

تفاشەرە
دەموو جوو خوماویە کئی
مەتی ئەجی.
رەنگامی خمخانە کە ی گرد
مجیەش پۆرە.
ئادە... بەلام
هیچ رەنگیووش نەگیرتە ویش
سیاو و چەرمی
هەر ویش مەنۆ.
گرد جوهرە
پە ی کیه کئی پەشتەو یانە کلە کەو هیمنی.

کیا و کیە
هەتا بنەو
سوورەتفەکی مامۆ حەمکەیی.
کیە وەشەکی
ئەوسا و پەشتەو
یانە و مەلا فەتاحینە
ور ئاماوە...

و

سەرۆه زەند، گێرەم ئامانی.

کەمی

تۆزەو

بابازە رینیش

پۆ لکا.

پرتافیوہ...

و

کەوتە سەرۆ

تاییلەکی

سەرۆه زەندی.

لقوپۆ دەرەبۆلە کینە

خل خل...

خل خل وەزەندەرە
پە ی تەلانی باریکە کئی
مامۆ عۆلە ی.
لاچەمیښ وست شۆنی گمە و
سۆز و لاویا و
سیاچە مانە کە و جارانو
مام حە کیمی.
چایچۆ دلنی ئاوە و دەرە و
لاپالۆ تەختە و خەمینی
پە ی سەر و پردی سەرینی...

و

پە ی تاریکایی
دوو دەرئ.
تلاوتل
یاوارە وارو باخومیرا.
گمە کئی پیرو حاجینە
ماخولیانیو هوش کە و تەنە...

و

هەر سووریاوە.
قرواقنی

واقناش ملشەرە

چلاکیارە...

و

دیسان

ئاوی...

و

تەوہناوتەوہن پرتافیای

تا باوشەو چەمە سوورانگی.

مالاواپیە بیدەنگانە

جە سوخنو حەممەدی غەیبی

و

هانە کناچەئ.

گرد دەرەرە

هەتاااااا

پەشجۆ...

و

مجیارە حەوزو خانەقayı

قەوزەو حەوزەکەئ خەریک بی

خنیکنۆنەش.

تا سوورپاوە و ویش قوتار کەرد

رەنگە چەرمە كېش ورگىلا

خىمى سىياو

دەرەو بىيارىرە پرتافىا...

و

دەربەنىخان،

ها... گىرەمۆ.

كە تۆپە كى

سراجگاۋە تله بىۆ

پەنجاۋەتەمىن ۋەھارو

ھەزاروئەسەدەنە بى.

سى ۋ نۆ ۋەرزىن،

ئارۆ...

سى ۋ نۆ زقمە ۋەرزىن

تۆپە كى بىئەنە ۋەر شەقو

شەتە شەپۆلە كا ئاۋى...

و

تەۋەنە كا دلئى دەرەى.

نەۋەدۋپەنچەمىن ۋەھارى

بى گولزارو

ھەزاروئەسەدەنە ئارۆ

تۆپە لافاۋ بەردە كیما
بە نوو كە شەقى جنانەو
ناشییە ماساۋ گێرە كا
لمستانی
كەوتینە دەشتی پەرپووتەو
ئارابلی... و
سى و نۆ قەدى
تۆزى پيسەش
نیشتیئە سەر.
من....
بیا تۆپەو زەمانەى
بى ویزدانى... و
كەوتا وەر شەقو ئى چەرخە
چە واشەیه...
ئاللى
جە شەقەو
چە كەمەى چە كو
نەزاناۋ حوشترستانی.

هەولیر

۲۰۱۶/۶/۶ - ۱۴۹۵/۴/۱۷

خۆرايىش نەواتەن:
ئەي خوا چن وەشا شەوہو پايىزى...

سوورە

ويشۆ نەچرىكنانش:
يا رۆژى بەھار يا شەوى پايىزى..

پايىزەشەوى

پيىسە زلفاۋ چەم سیاۋى

دریژنە

پيىسە پەلكە دلکەشەكاش

تاريكايىش وناران...

۹

پيىكنانشۆ گەردەنو كيىمنەي.

حاميدو ئوسا عۆدللای

جنۆش كياناتە دارەكو گۆروہبازى.

سەر قەلاۋە:

ميرە.. موختارو حەمەلەي

سايىق.. كەوہو عەلى بەگى

لاوەناوہ:

زایرو وەیسى.. موختارو کا خواکەرەمى..

وەردەگایچۆ:

مەحمودوخەجى حمەتەنەى

یانە و شاوئیسینە جەمى...و

بەرزا

ھاوارو گۆلکەرەدى

سەفاو حمەحسینی لوان

دووکانەکەو سألحو گۆلەى و سەفاسوورى

پەى کولیچا.

بانەگۆرۆ

چایخانەکەو خانەو شەلەى

چەنى وزەرە.. مەگنۆ زەمین

باباگۆلە

لەیلەومەژنونى گیلنۆوہ:

" مەژنون تفلئى بى جە مەکتەبخانە

سەودای عەشقى لەیل کەرد بە دیوانە

مامۆسا واچى یە حەرفى لامەن

مەژنون جواب دئ خال لەیلیم کامەن

مامۆسا واچى یە حەرف نوونەن

قە قەس

لەیلی جواب دى دیدەم مەژنوونەن...
حمەمینو رەشەى... رازە کى
شیتە و ژیرەشیا پەى ماچۆ:
بى بى بى بى..... دوى برى.. یوشا شیت و ئەویتەر
ژیر...

مەلا فەتاحت
شیرین و خوسرەو وانۆوہ:
.... مالومەن جە دەور دنیای بەدئەندیش
دلشادەن ھەرکەس وە زوان ویش..

مەلا حامید
جیای بارامى براچش
شە کرە قسى
کەرۆ شاباشو جەمە کى
مەلا حەسەن
باسو فەقیانە کاش کەرۆ
زەینە
قسیش پەنە برۆ...

و

لالۆ جافرەىچ
بە تەوسىۆو ویش ئاسایى:

"... ئەداو ھەری..."

مەلا ھمەوئیس

بزیوہ کال

ھمەوشیخی

قاقاو قلیوہ گیانبەخشی.

ھمە قیژەلە

"لارەھۆلارەش وەش چری..."

و

فارسو مؤمنەی

"ئای سەرشین ئی شۆنیشەرە.

ئاللائی پەی یاگە ھالییەکی فەرەجوشەمسەی

تا ناپاکی و ناکەسیی گرد

ئەنوەر بەگە کاو زەمانەی

ھەم گیلنۆوہ.

دالانەو مزگی

جمەش می

زوون

دەنگو ھمەنووری

کۆلان کۆلان

ویەردەن...

و

هەيوانە و گرد يانە كانە

دەنگش دانۆ:

“ هەي کارگە.....”

هەرزە کاري تازە ياوي

موگناتيزو چەمە شارکي

گرد يانەنە و رکەنديتي...

و

خروژگا:

دالانە و مزگي.

خەريکي دەسەبەشيەني:

سەدرە...

و

حمە و حەمە وەيسي:

دەسي...

با ويثا شاراوه

و

دەسيچ...

هەر گيلا شوئيره.

سابە

توونو تەنوورە کئی

ئاساوو شیخینە

مت مت.

زایر عەزیزی

پەناگەش

سووچی دالانەو سەحەری.

جەبار

قۆرخو مەلا نەجەیی

کزکز نیشتەن.

عەدنەن

خەلوا پیرەوتی

کەمی وارو

ئەکرەمی کاکەلیشەنە.

خالی حمەلەیی

خزانەنە

دەوڵە بیدەنگ مەنە کەو

ئەوساینەو حمەمینو رەشەیی

ئایی

دۆسە کەو یارە و لاویاکەو پاریم

ئیسە بیج عەودالان شەرمەزار

كە نەتاواش مەژگى پاكىت
گل دۈۋە ۋە روھ كېشەنە.

سەلىم

نازار نازار

بىدەنگ

ۋەستەن

تايلى ۋە رو يانەى

ئااااااااااااااااااى

ھامنىشىنو خەمە كام

شۆنە ۋە ۋلاۋىي مەنەرە

گرە كەۋتەنە گلۋىت...

ۋ

گۆشۋ رۆھىم

سۆزۋ كەلامىت نەژنەۋاش

ۋشكە دلۋپە ۋ ھەۋلپىرەنە

نر كە ۋ ۋاتەئۆ گۆرانىە ۋ

(گەردون چى بکہم) ۋ ھەسرەتیت

تەنىيا يادگارى منا

غوربەتمەنە.

ھمە

بارو خەمە جىھانىيە كات

ھەر كۆلۈمۈ...

ۋ

سەرزىندەي دۆل مەردە مەنوو.

جەمىل

سىيەرى سىياوھو

لۆدرىتە

ويش شار تەنۆ

كۆنى دۆسە دلنەرمە كەم

با دمايىن جگەرەو خەمىت

پەي گيسنۈنۈ

با ھاوار كەم ھەوار گەو خەمىنە نىشۆ.

مرشيد

راگاو نەلكمىنىش

گرتىنە وەر

ئائىللىلى

يارە كەو تەختو سانىم

ھەلای

مەزەو تىكە رونە كەو دەسو تۆ

جە شەوھ واراناويە كى

كۆنە كیلۆ
قاچاخەراو سوورخالیئە
بیخو ددانو ویریمەنە
هەر مەنەنۆ.
شەو کەت
هەرزەلگا ترازیا...

و

کەوتەن سیبەرەو دوودەری.
رەجەب
زەماوندگا کەنە
دوو تەپلە کەو لاو شەریفی مامۆیشەنە
قەتیس مەنەن.
نەجیە
ویش دان پالۆ پینقەو سرناکى مامۆ رەحمانەى.
حمە باوان
پەشتەو تفتە کى کەلەو بەرمالینە مدیۆ...

و

قنگە جگەرە کا سەى حسینى
دلۆ ویشەنە مژمارۆ.
هیچکەس

بەلام.....
شۆنەو ئەفوانى مەزانو
ئائىلى
ولايى
بى نامونىشانو دلىم
گم بيه كهو خله رانهو
چالەو خيالاً ئاواتيم
ئيسه كام پيره وه ته نه
خه لوه كيشى؟
دهنگى...
ته نيا دهنگى مەنەن
دیز دیز قیزنو:
"ههى كارگله..."
دوو جهنگى
دهمین
كىمنهش نيان وله."

شالیارو
میرووتمانو ئاھووورائنا
جە غوربەتو
ئارابلو عرووبەینە
پە ی ئەنجومەنو تاواروگەو
کیانیە کا
من....
کیمنەنا.
ویرانیم
کۆنگرەو ئەوساو
پیشدادینە.
پیرەوہتم
جەمخانەو موغاو سەردەمو
دیائۆکۆی.
تاشو مزگیم
یادگارین
جە میھراپەو میتراایسمی.
قەلاو گاوارام سەنگەرۆ

يەزە گردى
جەنگو مېزۆك وەرەكانە.
گۆرستان،
نا.....
سى و حۆت مەزارگى دلمەنە
هېماو ژىوايە ئەزەلى و
نەشونومای سەرمەدېما.
حۆت ئاساويىم
قىبلى زىننە گانېمەنى.
حۆت تايلىيم
نەخشى سەروسېنە يېمەنى.
دوانزە بېرىم
گەورە موغى ئاوەدانى
وېرستانى گەشىمەنى،
وہلى دارەدارە كەردەى
ئاوەزو بەشەرىيەتېنە.
پېرەوہتم
رەزمگاو ئارىوېرەزەنى و
زەماونگاى ونالىنو
تارا سوورەكى يەوتايېن.

کۆگەم بوووە و نئی مەدۆ...
کۆگەم ئاخر؟
کیە و مزگیم
وناووە مسریجانینە
پیرەنەرە و لا ویرانیم
هەلای
ونە و یەمە ی دەلنۆ
هەرالەبرەمە سوورە کئی
سارا و کۆلسەیم
ونە و سیاوەشی تکنا
گەمە و خەسرەویم پەرەنە
ونئی سوورە و کەبخەسرەوی
گورزو رووسەمی
هەر... هەلای
ونە و گلوئی
ناسکە و زۆرابیش پۆوونە
قەلا...
سوورەنە بە ونەو
یەزەگردی
دەمو تیخو

خالیدہ کا عرووبہ یو
خمخانہ و ٹہ جی
ونالین
ونہ و نورہی
کریہ نہ نہ قاپو بہ عسی و
ٹامینو پھستہ و خمخانہ ی
بنہ و و ہزہ قرالی تہختی
تا حہ وزو چایہ خانہ کہ چیچ
ونی گہ رمہ و
سہرہ ی سرو
مہ لا فہ تاحی دہ لنو وہ
مروہ کی کاوہ و دہ رویشی
ونہ و مامو سہ عہ و بلہینہ
گرد و ہرزئی ٹاویشا دارو
وہروئی سہر دہ و تہختوسانی
گرد زمسانی
بہ ونہ و حمہ مینہ جنوی
تاویوراوہ
لاپالہ کہ و عہ و دالانی
ونی پڑیہ

خالى حمەلەى
پۇژنانەرە
تېخەشانەكى شرامى
ونەو حمەوحمەوھىسى
پەر كەردى سوورە شەقايق
كۆگەم بووہو ونى مەدۆ
كۆگەم ئاخىر؟

من....

مىرووتمانى زامارو
تېخو ئەژىدەھاكىنا
سەرتاپام ونى چكۆرە
كۆنە كىتېبو سوورخالىم
ھەى ھووووووو
ھەر وەلى مېتراینە
ھەر بە ونىبو
ھەر بە قەلەمى ونالین
نویسیانو:
قەقنەس و ئاھوورامانى

من....

كەىمنەنا.

پەنجاوپەنچەمىن ھەرسى

مانگە، لۆكەن

حەفدە (دارى)ش پەي درەوہو کہماو نہوہدوششى

دەسۆ

دەدەو وىرىم

پەنجاوپەنچ ھەرسىش مەتیرە:

يەكەم دلۆپەو ھەرساوەو كانەي ورنەتەقاو چەمام

ئاوخت مجيا

حەفدە كەرەنتوئى

شەبەق،

كەوتى لۆكەنو (چلويەكى)

و

(زارا)

گەنمەجارو جوانىش

ورپروزيا

و

(مەللا فەتاحت)

بى شەنيەرو

پاييزە باخو حەسرەتى.

تیتتر....

ہر سیاو ہر سی بینی

و

دیدم بہ خور وارنیشارہ:

(تہ فوان)

خہ لو او پیرہ و تہ تیو تکیارہ خاک.

(سہ لیم)

چیر سیبہ رو تالی میہ لا حامیدینہ فیسیا.

ہر سی بیہ تہ و ہن لاسیق

تا (حہ مہ) پیر و حاجینہ زردہ و ہلش پہ نہ پیکو.

ہہ نجیرہ کہ و باخومیرا یوہ شا بی

و

(تہ و تقادر) پہ میمش کہ نیوہ.

یوہ شا فنقہ کہ و ویرانی

بہ ینو من و (حہ مہ مینو مہ تییم) ہنہ.

(بہ رزہ)

سبحانی مجیارہ چہ مہ سوورانگی.

ہر سی

ہہ رہ سٹاسا جما

و

(مەسعود) ش تلنا چايخانىە و بانە گۆرەى.

(ماما خونچى)

يوش ماشتۆ

سېنە كۆلېش پەنە شۆرتۆ

تا وەرھەلا كە و سەر قەلايش پەنە ناوۆ.

ھەرسى وەستەنە دامانو (فاتە خانى)

و

باخە كۆنش تازە كەردۆ.

(باسام) جویرە بەردىش

و

ھەشتالوھە كى ئەولا و تەوہنە و شالۆيش دارى.

گولە (نەسرین) ئى ئاويش واردۆ

خەيالچەمە و وەردە گايىنە.

(سەلما) لى سەلەمناش

ئىتەر...

ھەر وەراوہرەى شۆرارە

(ئەسما)

سەر قەلاش واراوہ

يانە و عەزەى

پەى گۆستەى ھەرسىوہ لىلى.

(یونس)

کتیپیش وستەنە ھەرساوەو مزگیە ھەژارلەى.

(مرشید)

دەمکاردیش ئاوی دا

دۆلە کى مە تی خە جینە.

یاگەسمو ئەسپەشیتو تەکنەلوژی

ھەرسى (جەمیل) یش چەقانە

و

جە دالانەو بلەیش برى.

کۆلانەو کارگەى گیسیانە

و

(رەحمان) تەر بى جە دلۆپەو چىرپاساریش.

دلۆپیش

(ھاورى) کەردە بەنگا

و

تەتە ھەتا وەزەپوچەش ئاوی دارا.

عاساکی (مووسا) ی ئىجارە

لەقلەقە کەو سەرۆەزەندیش گرد رنیه رە.

(بەھمەن)

بى بۆلى ھەنگورەو دماخەزانو بوومەلەرزەى.

(وەر/واو) و تەختى خورەش كەرد
دنياش كەردە بە ھەرەسگا و ھەرسە و عەشقى.

(دەرویش سالىح)

راش ھەللى كەردە تەكلانە.

ھانەچيالەنە (بەختيار)

ھەسارە كيش و ستىيى "زن".

ئاسا و دەرويشى ھاراش

مرۆرى پيسە و عرووبەى

(ئارتىن) گەنمەش چەنە بەرئارد.

كتىيى دەره قوولەنە

(بەھا) ش كەرد دەولە تو يارى.

(ئەنوەر)

باخو زۆرابى جمارە

و

تەنگانەرە ئاما تا حاجىە را

(بەھمەن)

ھەر دەره و گەرسنيۆ

گۆرانىەش چنىە عەشقىرە.

(فەرحان)

شىپو دەولە كەيش زەماوندگانە ولاونا.

خەرکەنە وەزى و لاویا

جە (حسمەتى).

(خالىد)

هەر ئەشقىش مەعروف كەرد

تا مجۆش عەودالانەرە.

(زایر)

زەمانش و لاونا خمخانە و مەتى ئەجینە.

كەلە و بەرمالى سەرچۆپیش

پەى چرىكىنۆه (قوربانى) گىرت.

(سدیق) غولامش بى بەوەیس

پەى هەناسە و بىسارانى.

عەشقو تەلانە تارىكى

(ئىقبال) ش و ستەنە دامى.

دەربەن دزلى

بى (كە يلاو) و خەمو دوورى.

هەناسیۆه چنوورینش باقەبەستۆ

(جەمشیر) ه كەلو تەتە یۆه.

خەماوہ و هیچریش مەتەرە

(خەمیار) تا سەرو قەرارى.

(عوسمان هۆرامى) چا دوورۆ

بى بە شىعرى زارۋلانى

۹

ھەر ئاۋىسەر تا ھەياتش كەرد جۇلانى.

كۆنەھەوارانى تازەش وست ئەوگۆشم

(قەتحوۋلا) جە بىلەيىنە.

(جەلال)

بى ھەرسەو ھەرسىنى

۹

مجيا كانەو دىدەو دلىم.

(حمەرەشىد) بى ئەمىنو بەيازە شىعراو خەياللىم.

نېەرش كەرد جامو جەمشىدى پەى دلىم

(تەھا)ى دلدۆس.

ھەرزەلگاۋە

سوئسى وىەرد

۹

بىما پەى شان و (شەۋكەت).

ھاژەو ئاۋەو ۋەرۋئاساۋى كىنارە

دەنگو تەنجىلەكەو (سابە)ى.

مىرگەۋارۆ

(خەسرەو)خانو ئەردەلانىم گم بى ۋەنە.

جاریتەر کانی ئاشقانۆ
(موختار)ی بەرداوە ئەوسا
کۆلانی تەنگە کئی مزگی.
هەسارە کئی نارنجلی
قرو (مەتی عالی)مش کەرد.
بەئاوە و بەلخە ی شووتە شو
(عومەر)ی هەرسە و غوربە تیم.
(نازم) و نەزمو دلۆپە ی
جار جار تکیرە مەمەرە.
(ئەدەم)

نیمەشەوی سنۆ
مجیارە ئاوە و سیروانی

و

خەتمو (یەسنا)یش پە ی کەردیمی.
هانەهەواسی چریشۆ (کانی) قولکە ی:
ئاوە و بابە گورگوری دە.
با هەر مەنۆ پاک و (تاهیر).

١٣٩٦/٣/١٧ (٢٠١٧/٦/٧) هەولێر

داپىران

دەھۆلىئە شا تەقناوہ

سرنائى مامۆ رەھمانەى

مانىش كەردە

و

تفە چەرمەيچ

دەرەيە قوولئىش چەنەزىە.

مەژگۆ مامۆ سەعەى مجيا

چەمەى تازە

ھەرسىش متى و

كۆنەچەمە تازىەش گرتە و

كاوہ و دەروئىشى تەميارە.

شەنپەرىئ

وہزىئ

كەوتەرە

ئاوہ و دەرەى لىئە بىيە

پ

ہ

ل

ه

ژەرەژانە

وشک بی و

قاوہخانە و وشو تەختی

ئیتەر چاییش چەنە نەمەن.

سیاچەمانیوہ گم بی

بینە کئی گرد

هەوار

هە... وار

ئی باخە و باخ

تەوہن

تە... وەن

ویلی بی شۆنیشەرە.

شیریشا شەھیدە کەردە

هەرچی دیوان بی گەرەوا

کتیبی گرد

ویشا کوشتۆ

سەنگە و وەزنی

خزا و

ياگىنە نەمەنە.

ددانو قەلەمىشا كىشا

ون - یش مجيا

و

بى

نى

ش

ماسا

و

هەرچى زوان بى دەمەنە

گرد جه گو کهوت.

هۆ زەردەو لە ناسکە کى

باخو ئەشقى

که تۆپچشا وستینه قەفەس

هەرچى بالدار بى دنيا نە

پەلېش وستى و

ئىتر نەشە قەو بالى مى و

نە جریوہ...

چا سەرکە شانە

م
یروتمانۆ

شەوقش داوہ ہانہ و ژہنا
برقو قینہ و مسریجانئ
ہۆ.....
دزہ کاو
شەرہ فو کیمنہ ی دیرینی
چلاکیہ یدیرہ.. نا،
سۆچدی
بہ ئایری سوورو
غەزہ بيم.

تہ مزنہ ووش

جہ ویم پەرسوو:
کیتەر مەردەن؟
بیەن
شەپپوورنامیۆه دیز
پە ی قارنای هەوالو مەرگی
پۆکای
سەرچەمەو ژیاوایمش
وشک کەردەن.

با شەراب نەنۆشوو
تالیش
زوانم
وزۆوہ ویرو
شیرینیہ بی ناز مەنە کہو
هەنگوورە سیاوہ کئی ویتما
کہ ونیشا کہردە پیالە
پەہی سەرۆہشی
شەوہ سوورە کاو ستەمی..
و
زریہ تە کاش.

قہ قہس

کھٹائی